

somhelst Indrømmelse deraf. Det er meget muligt, at der er begaaet Feil, uden at der derfor bliver Tale om en Tilfidesættelse af nogen konstitutionel Pligt, og det, der her er Spørgsmaal om, er netop dette, om Regjeringen har gjort sig skyldig i saadanne Feil, at der var Grund til at udtale nogen Misbilligelse af dens Færd, og om det kan siges, at den har gjort sig skyldig i en aabenbar Tilfidesættelse af en konstitutionel Pligt. Det maa jeg for mit Vedkommende bestemt benegte, og derfor har jeg ikke kunnet finde nogen somhelst Anledning til at tiltræde det af det ærede Flertal stillede Forslag til Indstilling. Jeg skulde gjerne have fulgt den ærede Ordfører i iøvrigt at gaa let hen over de politiske Forhold i det paagældende Aar og henholde mig til den Fremstilling deraf, jeg har givet i den foreliggende Betænkning, saaledes som han gjorde for sit Vedkommende, men da den ærede Ordfører vedblivende hævdede, at man paa et hvilket som helst Tidspunkt i Efteraaret 1881 kunde have opnaaet det Forlig, der naaedes i Mai 1882, og egentlig søgte Regjeringens Pligtforsømmelse i, at den ikke arbejdede hen til at naae et saadant Forlig, ja end ikke gjorde et første Stridt dertil ved i Efteraaret at forelægge Finantsloven paany, maa jeg dog til, hvad jeg har sagt i Betænkningen, føie nogle yderligere Bemærkninger. Naar jeg begyndte med at sige, at der mulig kunde paapeges Feil, begaaede af Regjeringen, saa sigter jeg til det, som jeg for mit Vedkommende betragter som en Hovedfeil, at medens der førtes Forhandlinger i Fællesudvalget, fremlagde Regjeringen et Forslag til en midlertidig Bevilling uden bestemt Tidsbegrænsning. Jeg siger, det var en Feil, fordi man derved borttog det Tryk, under hvilket et Fællesudvalgs Forhandlinger netop skulle føres, nemlig Uvissheden om, hvad der skulde ske, hvis der ikke naaedes noget Forlig. Denne Uvisshed blev taget bort ved den midlertidige Bevilling, ialtsald saae man deri et Vidnesbyrd om, at den var taget bort, og jeg tror, at det maa erkjendes, at det netop var Fremkomsten af den midlertidige Bevillingslov paa dette Tidspunkt, der gjorde, at Fællesudvalget med saa meget lettere Hjerte kunde gaa fra hinanden, og at man — jeg var ikke selv Medlem af Fællesudvalget og kan saaledes kun udtale en subjektiv Formening derom — ved Fremlæggelsen af dette Forslag vistnok følte en vis Lettelse og deri saae en Udvei ud af en Situation, der vistnok ellers syntes haabløs. Men hvis jeg har Ret i den Opfattelse, at det var en Feil paa det nævnte Tidspunkt at fremlægge en saadan Lov, tror jeg ogsaa, det maa erkjendes, at vi Alle har

vor Del i denne Feil, saa vist som den midlertidige Bevillingslov blev vedtagen i begge Rigsdagens Afdelinger, thi saavidt jeg mindes, var der her i Thinget ialtsald kun Een, der stemte imod den. Nu har Erfarungen ganske vist vist, at begge Parter have stuet sig, forsaavidt de hver især havde den Forventning, at man ved denne Bevillingslov eventuelt vilde komme til et for hans Side gunstigere Resultat end det, der kunde opnaas, hvis der maatte gøres de Indrømmelser, der vare nødvendige for at naae til Enighed. Jeg tror, at man kan sige, at der i begge Retninger, forsaavidt begge Parter have næret saadanne Forventninger, er indtraadt en Skuffelse senere hen, da man blev nærmere bekendt med det finantsielle Resultat af den midlertidige Bevilling, men dette forhindrer selvfølgelig ikke, at man paa det Tidspunkt opfattede Sagen noget anderledes, og at begge Parter i Fællesudvalget have ment, at det, naar galt skulde være, var bedre i Diebliffet at faae en saadan midlertidig Bevillingslov uden bestemt Tidsgrænsse end at gjøre de Indrømmelser, som Modparten forlangte, for at der kunde komme Overenskomst om Finantsloven. Men dernæst forekommer det mig, at den ærede Ordfører i Birkeligheden gjør et temmelig stort Spring fra dette Tidspunkt og hen til det Tidspunkt, da der efter hans Mening kunde være naaget en ordinær Finantslov; thi det maa jo erindres, at der efter denne Forhandling i Fællesudvalget og dets Sprængning skete en Oplosning af Folkethinget. Det var dette, som Conseilspresidenten havde lovet at ville gjøre, idet han paatog sig den Forpligtelse at gjøre, hvad Regjeringen formaadede, for at skaffe en ordinær Finantslov for det paagældende Aar, og jeg tror, det er saa langt fra, at man kan paasta, at Regjeringen tilfidesatte en konstitutionel Pligt, at det tværtimod var en loyal Opfyldelse af en konstitutionel Forpligtelse, der sandt Sted fra Regjeringens Side. Det er da ogsaa bekjendt nok, at denne Oplosning af Folkethinget ingenlunde blev hjulpet med Glæde eller billiget af den Del af Thinget, der hidtil havde støttet Regjeringen, og det er bekjendt nok, at det var til at forudsæ, at Resultatet vilde blive det, som det blev, at Folkethingets Sammenfætning efter de nye Valg blev mindre gunstig for Regjeringen, end den hidtil havde været. Naar Conseilspresidenten under disse Forhold alligevel stred til at opløse Folkethinget for derigennem at bane Vej for en ny Forhandling og eventuel Vedtagelse af en ordinær Finantslov, tror jeg, det maa siges, at han derved har opfyldt sin konstitutionelle Forpligtelse. Men derefter kom jo Thingene